ĐỰ ÁN ĐẠI SỰ KÝ BIỂN ĐÔNG

Bản Tin Biển Đông Số 8

Tuần 02/12 - 08/12/2019

Tổng hợp và Biên dịch: Mai Hải Tiến

Nguồn tư liệu: Nhóm South China Sea News

12/2019

Mai Hải Tiến là Thạc sỹ Luật quốc tế và là cộng tác viên năm nhất của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông.

Dự án Đại Sự Ký Biển Đông – The South China Sea Chronicle Initiative (SCSCI) là một dự án phi lợi nhuận, phi chính trị với sứ mệnh xây dựng các biên niên sự kiện, tổng hợp và hệ thống hoá tư liệu, thông tin về các chủ đề quan trọng của tranh chấp Biển Đông theo tiêu chuẩn khoa học, đa chiều. Mục đích của Dự án nhằm góp phần cung cấp tư liệu và một bức tranh tổng thể và hệ thống về diễn tiến tranh chấp Biển Đông, giúp các nhà phân tích và hoạch định chính sách có thể hiểu được thực sự bản chất tranh chấp và có những đánh giá, giải pháp đúng đắn, đem lại công bằng và hoà bình, hướng tới an ninh và hợp tác bền vững trong khu vực.

Website: https://daisukybiendong.wordpress.com

Facebook: https://www.facebook.com/daisukybiendong/

Email: sukybiendong@gmail.com

Bản tin có sự hợp tác với **nhóm South China Sea News**. Nhuận bút và tư liệu cho bản tin được tài trợ 82.5% bởi **một nhà hảo tâm ủng hộ hoạt động của Dự án** và 17.5% từ **quỹ tài chính chung của Dự án Sự Ký Biển Đông, được tài trợ bởi nhiều nhà tài trợ**. Xem thông tin các nhà tài trợ tại https://daisukybiendong.wordpress.com/nha-tai-tro/.

Các ấn phẩm của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông không nhất thiết thể hiện quan điểm của tất cả thành viên và cộng tác viên, hay các nhà tài trợ Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Bản quyền các ấn phẩm thuộc về các tác giả, dịch giả và Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Mọi sự sử dụng lại hay trích dẫn phải ghi rõ nguồn và dẫn link tới bài gốc trên Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Sử dụng cho mục đích thương mại phải được sự đồng ý bằng văn bản của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông.

Tài khoản tài trợ cho Dự án Đại Sự Ký Biển Đông: Paypal: sukybiendong@gmail.com; Chuyển khoản: Hoàng Việt. Số tài khoản: 207503269. Ngân hàng ACB (Asia Commercial Bank).

MỤC LỤC

I - TRÊN THỰC ĐỊA **3**

Nga, Việt Nam tổ chức diễn tập cứu hộ chung trên Biển Đông 3

Tàu Cảnh sát biển Việt Nam đến Nhật Bản 4

Thúc đẩy thành lập lực lượng đặc nhiệm hải quân ASEAN 5

Quân đội Trung Quốc thử nghiệm những cách mới hỗ trợ tiếp tế trên biển 5

Nhiều vật thể của Trung Quốc liên tiếp dạt vào bờ biển miền Trung 6

Việt Nam lên tiếng việc tàu hải cảnh Trung Quốc hiện diện tại thềm lục địa 7

Tàu cá Trung Quốc bị tình nghi tấn công laser vào quân đội Úc 7

Ấn Độ dùng tàu hải quân đuổi tàu nghiên cứu của TQ vì nghi là gián điệp 8

998 tàu Trung Quốc bị phát hiện gần Senkaku năm 2019 9

Phân tích: Khí cầu giám sát mới của Trung Quốc ở Biển Đông có khả năng chỉ là sự khởi đầu 9

II - SÁCH TRẮNG QUỐC PHÒNG VIỆT NAM **10**

Toàn văn Sách trắng Quốc phòng Việt Nam 2019 10

Sách trắng quốc phòng phản ánh nỗi lo về sự xâm lấn của Trung Quốc 10

III - SÁCH TRẮNG QUỐC PHÒNG MALAYSIA **11**

IV - TIẾN TRÌNH COC **12**

Ấn Độ, Nhật Bản phản đối đề xuất của Trung Quốc về COC 12

V. HỒI ĐÁP CỦA TOÀ HÌNH SỰ QUỐC TẾ VỀ VỤ KIỆN ÔNG TẬP CẬN BÌNH **12**

VI - HOẠT ĐỘNG ĐỐI NGOẠI CỦA VIỆT NAM **13**

Giới chức hải quân Philippines, Việt Nam giải quyết vấn đề an ninh biển 13

Bình luận: Hải quân Philippines-Việt Nam đàm phán hợp tác an ninh biển 13

Hà Nội tổ chức Đối thoại khu vực lần thứ 5 về hợp tác an ninh chính trị ASEAN-Liên hợp quốc 14

Diễn đàn hàng hải ASEAN lần thứ 9 khai mạc tại Đà Nẵng 14

VII - HOẠT ĐỘNG CỦA MỸ LIÊN QUAN ĐẾN CHIẾN LƯỢC ẤN ĐỘ - THÁI BÌNH DƯƠNG 15

Quân đội Mỹ lần đầu tiên tập trận chung với tất cả các lực lượng quân đội Ấn Độ 15

Mỹ bắt đầu thúc đẩy mạnh mẽ tầm nhìn Ấn Độ-Thái Bình Dương 16

Các nỗ lực ngoại giao Ấn Độ - Thái Bình Dương của Hoa Kỳ xoay quanh FONOPS và các nhiệm vụ nhân đạo 16

Tướng Mỹ: Không quân Hoa Kỳ thường xuyên hoạt động ở Biển Đông 17

Người đứng đầu Lầu Năm Góc Hoa Kỳ muốn tái phân bổ lực lượng tới Ấn Độ-Thái Bình Dương 17

VIII - QUAN HỆ MỸ - TRUNG 18

So kè với Trung Quốc: Hải quân Mỹ đặt hàng tàu ngầm trị giá 22 tỷ USD 18

Hải quân Hoa Kỳ được người Đài Loan chào đón sau khi Bắc Kinh cấm các chuyến thăm đến cảng Hong Kong 18

Điện đàm giữa Tham mưu trưởng Liên quân Mỹ và Trung Quốc 19

Peru và Mỹ gần ký thỏa thuận ký kết để chống lại ảnh hưởng của Trung Quốc trong khu vực 19

IX. QUAN ĐIỂM CÁC NƯỚC VỀ TRUNG QUỐC 20

Thách thức Trung Quốc ngày càng tăng, nhưng NATO không muốn có một kẻ thù mới 20

Tuyên bố Luân Đôn 21

Bộ trưởng Quốc phòng Nhật Bản: Quản lý một môi trường an ninh ngày càng không chắc chắn 21

Cơ quan chống tham nhũng Indonesia cảnh báo nguy cơ đầu tư của Trung Quốc 22

Bộ trưởng Ngoại giao Malaysia nói về sự cạnh tranh quyền lực nước lớn 22

X - QUAN HỆ NGA - TRUNG QUỐC 23

Tập Cận Bình và Putin chứng kiến lễ ra mắt đường ống khí đốt tự nhiên phía đông Trung Quốc-Nga 23

Tập Cận Bình nhấn mạnh sự hỗ trợ chiến lược giữa Trung Quốc, Nga 23

Trung Quốc kêu gọi tăng cường ngoại giao nhân dân Nga và Trung Quốc 24

XI - PHÂN TÍCH - BÌNH LUẬN 24

Sự cạnh tranh giữa Mỹ và Trung Quốc làm khó Việt Nam 24

Việt Nam đối đầu với Trung Quốc ở Biển Đông 25

Những hệ luỵ khi kinh tế phụ thuộc Trung Quốc 25

XII - NGHIÊN CỨU TRUNG QUỐC 26

Minxin Pei (2019) Ideological Indoctrination Under Xi Jinping 26

Conor M. Kennedy (2019) Civil Transport in PLA Power Projection 26

XIII - NGHIÊN CỨU CỦA CÁC HỌC GIẢ TRUNG QUỐC 27

Jingxi Li et al. (2019), Current distribution characteristics of trace elements in the coral-reef systems of Xisha Islands, China 27

Liu Yupeng et al. (2019) Eco-environmental zoning characteristics of the U-shaped sea frontier in the South China Sea 27

XIV - SÁCH MỚI XUẤT BẢN 27

Alfredo C. Robles (2020) Endangered Species and Fragile Ecosystems in the South China Sea 27

Day, J., Dudley et al. (eds.) (2019) Guidelines for applying the IUCN protected area management categories to marine protected areas 28

I - TRÊN THỰC ĐỊA

Nga, Việt Nam tổ chức diễn tập cứu hộ chung trên Biển Đông

Tờ *Vnexpress* ngày 21/11 cho hay, tàu cứu hộ của hải quân Nga Igor Belousov sẽ tham gia tập trận trong tháng tới ở Biển Đông.

"Theo kế hoạch năm 2019 được Bộ Quốc phòng Nga phê chuẩn, để phát triển mối quan hệ với quân đội nước ngoài, tàu cứu hộ của Hạm đội Thái Bình Dương, Igor Belousov sẽ tham gia cuộc tập trận chung giữa Nga và Việt Nam để hỗ trợ thủy thủ đoàn tàu ngầm gặp nạn nằm dưới đáy biển," Hạm đội Thái Bình Dương của Nga cho biết hôm 19/11.

Igor Belousov là một trong những tàu cứu hộ tàu ngầm hiện đại nhất của Nga, và được đưa vào sử dụng năm 2015 để tìm kiếm và cứu hộ thủy thủ đoàn trong các tàu mặt nước và tàu ngầm bị nạn.

Ảnh: Từ cuối tháng 11 vừa rồi, tàu cứu hộ lớn bậc nhất của Hạm đội Thái Bình Dương, Nga mang tên Igor Belousov đã rời cảng Vladivostok để sang Việt Nam. Nguồn: Kienthuc.net

Đọc thêm:

Kiến Thức 2/12: Hải quân Việt Nam sắp "tập trận" với tàu nào của Hạm đội Thái Bình Dương?

Vnexpress 21/11: Russia, Vietnam to hold joint rescue drills in South China Sea

Naval Technology: Igor Belousov (Project 21300) Search and Rescue Vessel

Tàu Cảnh sát biển Việt Nam đến Nhật Bản

Tài khoản Twitter *Ohzisun* ngày 2/112 đưa tin, Tàu Cảnh sát Biển Việt Nam CSB-8002 (lớp DN2000 Damen 9014) đã cập cảng Yokohama (Nhật Bản).

Nguồn: Ohzisun

Thúc đẩy thành lập lực lượng đặc nhiệm hải quân ASEAN

Tờ *Inquirer* ngày 2/12 cho hay, Hải quân Philippines đã thúc đẩy thành lập một lực lượng đặc nhiệm hải quân ở Đông Nam Á để cùng thực thi quản trị đại dương và nâng cao nhận thức về hàng hải trong cuộc họp tuần trước giữa các chỉ huy hải quân khu vực ở Campuchia từ ngày 25-28/11, với chủ đề: Hợp tác tăng cường cho an ninh bền vững trên biển.

Đọc thêm:

Inquirer 2/12: Asean naval task force eyed

Quân đội Trung Quốc thử nghiệm những cách mới hỗ trợ tiếp tế trên biển

Theo *Tân Hoa Xã* ngày 2/12, một tàu tiếp tế của quân đội Trung Quốc tên Taihu đã tiến hành phối hợp trên biển với tàu container dân sự Fuzhou ở một khu vực ngoài khơi vào giữa tháng 11.

Đây là lần đầu tiên tàu Taihu nhận được nguồn cung cấp từ một tàu dân sự. Theo *Tân Hoa xã*, sự thành công này đã đặt nền tảng cho việc phối hợp lẫn nhau giữa các tàu quân sự và dân sự trên biển.

"Sẽ tiết kiệm rất nhiều thời gian nếu các tàu khác có thể tiếp tế các tàu này [Taihu] trên biển", theo Yu Yongyue, tham mưu trưởng của Bộ Tư lệnh Mặt trận phía Bắc mà tàu Taihu phục vụ.

Đọc thêm

Tân Hoa Xã 2/12: Chinese military exploring new ways of replenishment support at sea

Nhiều vật thể của Trung Quốc liên tiếp dạt vào bờ biển miền Trung

Theo *Báo Tuổi Trẻ*, tối 2/12, trung tá Nguyễn Công Trình - đồn trưởng Đồn biên phòng cửa khẩu cảng Cửa Việt thuộc Bộ đội biên phòng tỉnh Quảng Trị - xác nhận vừa lập biên bản tiếp nhận một thùng nhựa chứa 7 gói tinh thể nghi là ma túy đá dạt vào bờ biển tỉnh này.

Sáng 3/12, Bộ chỉ huy Bộ đội biên phòng tỉnh Thừa Thiên Huế cho biết tiếp tục tiếp nhận 21 bánh nghi là ma túy dạt vào bờ biển, do người dân đi lượm ve chai giao nộp. Các gói tang vật này có mặt ngoài màu vàng, có vòng tròn đỏ, xung quanh có nhiều chữ Trung Quốc, có biểu tượng hình 2 con sư tử. Số gói này có hình dạng, bề ngoài tương tự như lượng ma túy trôi dạt vào vùng biển thuộc tỉnh Quảng Nam được phát hiện trước đó.

Tối 4/112, trung tá Lê Khắc Giáp, đồn trưởng Đồn Biên phòng cửa khẩu Cảng Thuận An (Bộ Chỉ huy tỉnh Thừa Thiên Huế) cho biết đơn vị vừa tiếp nhận một bộ dụng cụ cứu sinh hàng hải do người dân tìm thấy trôi dạt vào bờ biển. Vật thể lạ hình trụ, màu trắng, bên ngoài có chữ Trung Quốc, chiều dài khoảng 1m, đường kính 0,6m trôi dạt vào bờ biển thôn Tân An.

Báo *Tuổi trẻ* sáng 7/12 cho hay, Cảng vụ hàng hải Hà Tĩnh xác nhận một tàu hàng không người lái dài khoảng 30m, thân tàu có ký hiệu và chữ Trung Quốc được phát hiện trôi dạt vào bờ biển Hà Tĩnh.

Qua kiểm tra, cơ quan chức năng xác định đây là tàu vận tải, có chiều dài khoảng 30m, trọng tải hàng trăm tấn. Thời điểm phát hiện, trên tàu không có người và hàng hóa.

Đọc thêm:

Báo Tuổi Trẻ: Phát hiện bộ phao cứu sinh Trung Quốc dạt vào bờ biển Thừa Thiên Huế; Lại phát hiện chất nghi ma túy dọc biển Thừa Thiên Huế; 7 gói tinh thể nghi ma túy đá có chữ Trung Quốc dạt vào bờ biển Quảng Trị

Báo Tuổi Trẻ: Tàu hàng không người lái có chữ Trung Quốc dạt vào bờ biển Hà Tĩnh

Việt Nam lên tiếng việc tàu hải cảnh Trung Quốc hiện diện tại thềm lục địa

Báo *Thanh Niên* chiều 5/12 cho hay, Người phát ngôn Bộ Ngoại giao Lê Thị Thu Hằng đã lên tiếng về thông tin Trung Quốc triển khai khinh khí cầu do thám tại bãi Vành Khăn và tàu hải cảnh Trung Quốc hiện diện tại thềm lục địa của Việt Nam.

"Việt Nam đề nghị các bên liên quan tôn trọng chủ quyền, quyền chủ quyền và quyền tài phán của Việt Nam; tuân thủ nghiêm túc luật pháp quốc tế, có những đóng góp trách nhiệm và xây dựng trong việc duy trì an ninh, an toàn, hòa bình, ổn định ở khu vực Biển Đông", bà Hằng nói.

Trả lời đề nghị xác nhận thông tin một số tàu hải cảnh của Trung Quốc hiện diện ở thềm lục địa Việt Nam vào cuối tháng 11 vừa qua, Người phát ngôn Bộ Ngoại giao cho biết cơ quan chức năng Việt Nam "sẽ cần phải xác minh thông tin này".

Trước đó, *Dự án Đại Sự Ký Biển Đông* đã đưa tin chi tiết về sự chuyển động của hải cảnh 35111 ở thềm lục địa mở rộng phía nam của Việt Nam. Theo bản tin thì chưa biết liệu đang có sự kiện gì trong khu vực mà hai tàu hải cảnh Trung Quốc xuất hiện. Mặt khác, cũng rất có thể các tàu hải cảnh này đang làm cùng nhiệm vụ mà các tàu Trung Quốc đã thực hiện trong suốt 1 năm qua, đó là phát đi thông điệp khẳng định yêu sách biển của Trung Quốc thông qua việc cố tình bật AIS công khai sự hiện diện của mình.

Qua câu trả lời của Phát ngôn viên Bộ Ngoại giao nói cần xác minh, câu hỏi đặt ra là Việt Nam đang theo dõi sự qua lại tàu thuyền trong vùng biển của mình như thế nào?

Đọc thêm:

Báo Thanh Niên 5/12: Việt Nam lên tiếng việc tàu hải cảnh Trung Quốc hiện diện tại thềm lục địa

Báo Tuổi Trẻ 5/12: Đang xác minh thông tin tàu hải cảnh Trung Quốc hiện diện tại thềm lục địa Việt Nam

Dự án Đại Sự Ký Biển Đông: Bản tin tuần số 7

Tàu cá Trung Quốc bị tình nghi tấn công laser vào quân đội Úc

Kênh *ABC News* của Úc ngày 6/12 cho hay, laser cầm tay đang được sử dụng ngày càng nhiều để chống lại Lực lượng Quân đội Úc. Các tàu dân quân nhỏ của Trung Quốc đang bị tình nghi là thủ phạm sử dụng chiến thuật nguy hiểm này.

"Các quân nhân Úc hoạt động trên tàu và máy bay đã quan sát thấy, trong những năm gần đây, sự gia tăng việc sử dụng laser cầm tay cường độ thấp của một số tàu cá", Bộ Quốc phòng Úc cho hay. "Lý do tàu đánh cá sử dụng laser là không rõ, nhưng có thể là để gây chú ý về sự hiện diện của họ trong các vùng biển tranh chấp".

Đọc thêm:

ABC News 6/12: Chinese fishing vessels suspected of increasingly common laser attacks on Australian military

Ấn Độ dùng tàu hải quân đuổi tàu nghiên cứu của TQ vì nghi là gián điệp

Theo *India Today TV* ngày 3/12, một tàu chiến Hải quân Ấn Độ đã phát hiện và trục xuất tàu nghiên cứu Shi Yan 1 của Trung Quốc cách đây vài tuần, vì tình nghi tàu Trung Quốc thực hiện hoạt động gián điệp chống lại Ấn Độ gần khu vực Port Blair ở quần đảo Andaman và Nicobar.

Trả lời câu hỏi tại sao tàu Shi Yan 1 được yêu cầu rời khỏi vùng biển Ấn Độ, Đô đốc hải quân Karambir Singh nói: "Quan điểm của chúng tôi là nếu bạn hoạt động trong Vùng đặc quyền kinh tế của chúng tôi, thì bạn phải xin phép chúng tôi".

Ảnh: Dữ liệu AIS vệ tinh cho thấy tàu Shi Yan 1 đã có mặt ở vùng đặc quyền kinh tế của Ấn Độ ngày 31/8/2019 trước khi bị trục xuất bởi hải quân Ấn Độ. Nguồn: @detresfa_ và @auroaIntel

Đọc thêm:

India Today TV 3/12: Navy expels suspected Chinese spy vessel from Indian waters

998 tàu Trung Quốc bị phát hiện gần Senkaku năm 2019

Tờ *Mainichi* ngày 3/12 cho hay, một con số kỷ lục 998 tàu của chính phủ Trung Quốc đã được xác nhận tại khu vực tiếp giáp xung quanh quần đảo Senkaku ở tỉnh Okinawa, ngay bên ngoài lãnh hải của Nhật Bản, trong năm 2019, vượt xa kỷ lục 819 trước đó vào năm 2013.

Cảnh sát biển Nhật Bản đã thực hiện các biện pháp an ninh, huy động 14 tàu tuần tra quy mô lớn để cảnh báo các tàu của chính phủ nước ngoài di chuyển trong khu vực tiếp giáp và phát lệnh yêu cầu các tàu phải rời đi khi chúng xâm nhập lãnh hải của Nhật Bản.

Đọc thêm:

Mainichi: Record 998 Chinese gov't ships spotted in Japan's contiguous zone near Senkakus this year

Phân tích: Khí cầu giám sát mới của Trung Quốc ở Biển Đông có khả năng chỉ là sự khởi đầu

Theo bình luận của Joseph Trevithick đăng trên *The War Zone* ngày 2/12, khí cầu không người lái của Trung Quốc trên Đá Vành Khăn gần như chắc chắn mang một hệ thống cảm biến thuộc loại nào đó, chẳng hạn như radar.

Theo Trevithick, một mạng lưới các nền tảng này có thể giúp cung cấp thêm các khả năng cảnh báo sớm với chi phí tương đối thấp, đặc biệt là chống lại các tên lửa hành trình bay thấp và cải thiện nhận thức tình huống chung trong khu vực tranh chấp, cụ thể là hoạt động tự do hàng hải (FONOPs) của Mỹ và các nước đồng minh.

Cũng có thể hiểu rằng Đá Vành Khăn sẽ là nơi quân đội Trung Quốc sẽ bắt đầu triển khai các khả năng này, vì đây là một trong những tiền đồn nhân tạo lớn.

Còn Michael Peck trên *National Interest* ngày 4/12 bình luận rằng, khí cầu quân sự cũng được Hoa Kỳ, Nga, Israel và các quốc gia khác sử dụng. Được trang bị radar và các cảm biến khác, được buộc chặt xuống mặt đất bằng dây cáp, khí cầu là một phương tiện ít tốn kém thay thế cho máy bay có người lái và máy bay không người lái. Động thái trên của Trung Quốc cho thấy giá trị của các căn cứ đảo nhân tạo ở Biển Đông. Mặc dù các căn cứ này nằm trên những mảnh đất trống dễ bị tấn công, chúng vẫn có tác dụng cung cấp một bệ phóng vĩnh viễn cho các thiết bị như khí cầu do thám theo cách mà một tàu sân bay nổi của Hải quân Hoa Kỳ không thể so bì.

Đọc thêm:

Joseph Trevithick: China's New Surveillance Blimp In The South China Sea Is Likely Just The Beginning

Michael Peck: China Is Deploying Airships in the South China Sea

II - SÁCH TRẮNG QUỐC PHÒNG VIỆT NAM

Toàn văn Sách trắng Quốc phòng Việt Nam 2019

Chiều 25/11, tại Hà Nội, Bộ Quốc phòng đã tổ chức Lễ công bố Sách trắng Quốc phòng Việt Nam năm 2019 dưới sự chủ trì của Thứ trưởng Bộ Quốc phòng, Thượng tướng Nguyễn Chí Vịnh, theo trang thông tin điện tử của Bộ Quốc phòng.

Phát biểu tại buổi lễ, Thượng tướng Nguyễn Chí Vịnh cho biết, Sách trắng Quốc phòng Việt Nam 2019 nhằm minh bạch hóa chính sách quốc phòng, xây dựng lòng tin với các quốc gia trên thế giới; là tài liệu để toàn xã hội, nhất là lớp trẻ tiếp cận được với đường lối của Đảng trong xây dựng quân đội, bảo vệ tổ quốc.

Bản mềm tiếng Anh của Sách trắng Quốc phòng Việt Nam 2019 có thể tải tại đây.

Bản mềm tiếng Việt của Sách trắng Quốc phòng Việt Nam 2019 có thể tải tại đây.

Sách trắng quốc phòng phản ánh nỗi lo về sự xâm lấn của Trung Quốc

Tác giả Lê Thu Hường đã có bài phân tích trên trang *Foreign Policy* ngày 6/12 cho rằng: ngày nay, trong bối cảnh môi trường chiến lược gay gắt và sức ép ngày càng tăng từ Trung Quốc, Việt Nam cần một sự cập nhật cho chính sách quốc phòng của mình.

Sách trắng quốc phòng 2019 được phát hành sau 10 năm, không cung cấp thông tin cập nhật chi tiết về cơ cấu và tổ chức của các lực lượng quân đội mà chỉ đưa ra một tham chiếu đến chi tiêu ngân sách quốc phòng trong phần chú thích về sự biến động trong tỷ lệ phần trăm GDP cho ngân sách quốc phòng, ở mức 2,36% vào năm 2018.

Theo tác giả, Sách trắng 2019 chi tiết hơn nhiều so với các sách trắng quốc phòng trong quá khứ, trong đó, đề cập đến bản chất leo thang của các mối đe dọa ở Biển Đông cũng như lập trường của Hà Nội đối với chúng.

Một đoạn đặc biệt đáng chú ý có nội dung: Việt Nam chào đón các tàu hải quân, cảnh sát biển, biên phòng và các tổ chức quốc tế đến thăm cảng hoặc dừng lại tại các cảng để sửa chữa, sử dụng các dịch vụ hậu cần và kỹ thuật, bác bỏ một số đề xuất đề nghị hạn chế các hoạt động chung với các cường quốc bên ngoài.

Tác giả kết luận rằng, Sách trắng cho thấy sự khác biệt ngày càng tăng của Hà Nội với Bắc Kinh về cách quản lý Biển Đông. Văn kiện này truyền đạt nhận thức của Hà Nội về các mối đe dọa quan trọng và tuyên bố cam kết hợp tác với tất cả các quốc gia và sẵn sàng mở rộng quan hệ quốc phòng của Việt Nam, bất kể sự khác biệt chính trị hay chênh lệch kinh tế. Sách trắng cũng báo hiệu "lằn ranh đỏ" của Hà Nội, đó là chủ quyền và lịch sử chống ngoại xâm lược. Đây là một thông điệp rõ ràng cho những kẻ xâm lược tiềm năng và kiên quyết khẳng định quyết tâm của Việt Nam bảo vệ chủ quyền quốc gia và các quyền lợi trên biển.

Đọc thêm:

Lê Thu Hường: Vietnam Draws Lines in the Sea

III - SÁCH TRẮNG QUỐC PHÒNG MALAYSIA

Tờ *Straits Times* ngày 3/12 cho hay, Malaysia đã đệ trình Sách trắng Quốc phòng đầu tiên tại Quốc hội vào hôm 2/12, nhưng các nhà phê bình cho rằng kế hoạch chính sách 10 năm nhằm giải quyết các mối đe dọa khủng bố và căng thẳng quân sự ở Biển Đông này là thiếu chiến lược cụ thể.

Bộ trưởng Quốc phòng Malaysia Mohamad Sabu nói trong một tuyên bố: "Vai trò chính của Lực lượng Vũ trang Malaysia là duy trì hòa bình mà chúng ta có và luôn sẵn sàng bảo vệ lợi ích và chủ quyền của quốc gia", đồng thời, ông trích dẫn câu nói tiếng Latin 'Si vis pacem, para bellum', có nghĩa là "Nếu bạn muốn hòa bình, chuẩn bị cho chiến tranh".

Theo *South China Morning Post*, những tác động từ sự cạnh tranh ngày càng gia tăng giữa Mỹ - Trung là một trong những mối quan ngại an ninh đối với Malaysia khi nước này lần đầu tiên công bố Sách Trắng Quốc phòng hôm 2/12.

Phát biểu trước Quốc hội Malaysia, Bộ trưởng Quốc phòng Mohamad Sabu nhấn mạnh, những mối đe dọa lớn khác mà Malaysia sẽ phải đối mặt trong 10 năm tới bao gồm quá trình hồi hương của các tay súng Hồi giáo cực đoan, căng thẳng vì những tranh chấp chủ quyền trên Biển Đông và khủng bố trên mạng. Sách Trắng quốc phòng mới được Malaysia công bố còn vạch ra chiến lược quốc phòng của quốc gia này trong giai đoạn từ năm 2021 – 2030.

Toàn văn Sách trắng Quốc phòng (tiếng Malay) tải tại đây.

Đọc thêm:

Straits Times 3/12: Malaysia unveils first defence white paper

South China Morning Post 2/12: Malaysia flags US-China rivalry and jihadist fighters as key threats in first ever defence white paper

IV - TIẾN TRÌNH COC

Ấn Độ, Nhật Bản phản đối đề xuất của Trung Quốc về COC

Tờ *Deccan Herald* cho biết, tại cuộc Đối thoại Bộ trưởng Ngoại giao và Quốc phòng Ấn Độ-Nhật Bản (2 + 2) đầu tiên được tổ chức tại New Delhi vào ngày 30/11, Ấn Độ và Nhật Bản đã phản đối động thái mới nhất của Trung Quốc muốn dùng COC để gạt các đối thủ và các quốc gia khác ngoài khu vực ra khỏi vùng biển tranh chấp.

New Delhi đã cùng với Tokyo nhấn mạnh rằng COC "không được phương hại đến các quyền và lợi ích của các bên tham gia sử dụng Biển Đông và các quyền tự do của tất cả các nước khác theo luật quốc tế".

Đồng thời, tờ *Vietnamplus* ngày 1/12 cũng cho biết, Ấn Độ và Nhật Bản đã cam kết hợp tác với ASEAN để đạt được các mục tiêu chung vì hòa bình và thịnh vượng khu vực.

Phó thư ký báo chí Bộ Ngoại giao Nhật Bản Atsushi Kaifu cho biết, "chúng tôi không thỏa hiệp về các vấn đề nguyên tắc như vấn đề tự do hải hành và an ninh, bao gồm Biển Đông và Biển Hoa Đông", theo *The Asian Age* ngày 2/12.

Đọc thêm:

Deccan Herald 1/12: India, Japan oppose China's bid on South China Sea code

Vietnamplus 1/12: India, Japan vow to cooperate with ASEAN for regional peace, prosperity

The Asian Age 2/12: Japan to aid Northeast projects; China focus of 2+2 talks

V. HỒI ĐÁP CỦA TOÀ HÌNH SỰ QUỐC TẾ VỀ VỤ KIỆN ÔNG TẬP CẬN BÌNH

Thông tấn xã Philippines ngày 6/12 cho hay, Công tố viên Tòa án Hình sự quốc tế (ICC) Fatou Bensouda nói rằng các cáo buộc ông Tập Cận Bình chống lại nhân loại ở Biển Đông 'không thuộc phạm vi tài phán của Tòa án'.

Trước đó, Cựu ngoại trưởng Philippines Albert del Rosario và cựu giám sát viên Conchita Carpio Morales đã đệ trình đơn khởi kiện vào tháng 3 năm 2019, cáo buộc Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình về tội ác chống lại loài người ở Biển Đông.

Hồ sơ khởi kiện đã liệt kê sự quấy rối ngư dân Philippines của tàu Trung Quốc, và thiệt hại môi trường biển ở vùng biển Philippines.

Công tố viên Bensouda chỉ ra rằng thứ nhất Trung Quốc không phải là một quốc gia thành viên của ICC.

Thứ hai, "văn phòng đã kết luận rằng Vùng đặc quyền kinh tế của Nhà nước (và thềm lục địa) không thể được coi là bao gồm một phần 'lãnh thổ' của nó cho mục đích của Điều 12 (2) (a) của Đạo luật," Bensouda nói.

Báo *Rappler* ngày 6/12 cho hay, cựu Ngoại trưởng Philippines Albert del Rosario và cựu giám sát viên Conchita Carpio Morales tuyên bố sẽ tiếp tục theo đuổi vụ kiện bằng cách gửi 'dữ kiện và bằng chứng' mới cho vụ việc của họ cáo buộc Tập Cận Bình phạm tội chống lại loài người ở Biển Đông.

"Công tố viên ICC đã không bác bỏ hồ sơ của chúng tôi. Công tố viên hoan nghênh 'các sự kiện và bằng chứng mới' để tiến hành vụ án và chúng tôi đang cung cấp cho họ. Điều này chỉ củng cố quyết tâm của chúng tôi", Del Rosario và Morales nói trong một tuyên bố chung vào tối hôm 5/12.

Đọc thêm:

Thông tấn xã Philippines 6/12: Complaint vs. Xi on WPS falls beyond ICC jurisdiction

Rappler: Int'l Criminal Court junks PH case vs China for lack of jurisdiction, Del Rosario, Morales still pursuing ICC complaint vs China

VI - HOẠT ĐỘNG ĐỐI NGOẠI CỦA VIỆT NAM

Giới chức hải quân Philippines, Việt Nam giải quyết vấn đề an ninh biển

Tờ *Philstar* ngày 30/11 cho biết, giới chức hải quân chủ chốt của Philippines và Việt Nam đã gặp nhau tại Hà Nội vào hôm 19/11 để thảo luận và giải quyết hòa bình các yêu sách biển chồng lấn của hai nước tại quần đảo Trường Sa.

"Các chủ đề được thảo luận là những lợi ích chung, chẳng hạn như các thách thức an ninh biển trong khu vực, cách xử lý các sự cố trên biển và đánh giá các hoạt động song phương giữa hai lực lượng hải quân trong năm qua", theo Trung tá Maria Roxas - phát ngôn viên hải quân Philippines.

Đọc thêm:

Philstar 30/11: Philippines, Viet navy officials tackle maritime security

Bình luận: Hải quân Philippines-Việt Nam đàm phán hợp tác an ninh biển

Tác giả Prashanth Parameswaran có bình luận trên *The Diplomat* ngày 2/12, các cuộc đàm phán giữa Hải quân Philippines và Việt Nam diễn ra trước năm 2020 sẽ tập trung vào các vấn đề hàng hải trong chính sách đối ngoại của cả hai nước. Trong vài năm qua, Việt Nam và Philippines đã cố gắng tăng cường hợp tác trên biển như một phần của mối quan hệ rộng lớn hơn trước những thách thức chung như sự hung hăng ngày càng tăng của Trung Quốc ở Biển Đông. Mặc dù có một số thách thức, cả hai bên đã phát triển một loạt các cơ chế hợp tác trong vài năm qua, bao gồm các cuộc đối thoại, đường dây nóng và các nhóm làm việc.

Năm 2020 là một năm sẽ tập trung vào các vấn đề trên biển trong chính sách đối ngoại của cả hai nước.

Đọc thêm:

Prashanth Parameswaran: Philippines-Vietnam Navy Talks Spotlight Maritime Security Collaboration

Hà Nội tổ chức Đối thoại khu vực lần thứ 5 về hợp tác an ninh chính trị ASEAN-Liên hợp quốc

Thông Tấn Xã Việt Nam ngày 3/12 cho hay, Đối thoại khu vực lần thứ năm về hợp tác chính trị-an ninh ASEAN-LHQ đã khai mạc tại Hà Nội vào ngày 3/12, trong khuôn khổ Hội thảo ASEAN-Liên hợp quốc lần thứ bảy.

Trong bài phát biểu khai mạc, Thứ trưởng Ngoại giao Việt Nam Nguyễn Quốc Dũng, đồng thời là người đứng đầu Hội nghị quan chức cấp cao ASEAN (SOM), đã mô tả mối quan hệ ASEAN-LHQ trong bốn thập kỷ qua là mô hình hợp tác giữa LHQ và các tổ chức khu vực. Đồng thời, ông khẳng định: Việt Nam muốn ASEAN đoàn kết về mọi mặt, từ thể chế đến kinh tế và nguồn nhân lực, điều rất quan trọng để ASEAN giữ vững vai trò trung tâm của mình.

Đọc thêm:

Vietnamplus: Hanoi hosts 5th Regional Dialogue on ASEAN-UN Political-Security Cooperation; Vietnam to promote ASEAN unity during ASEAN Chairmanship Year 2020

Diễn đàn hàng hải ASEAN lần thứ 9 khai mạc tại Đà Nẵng

Báo *Nhân dân* ngày 5/12 cho hay, Diễn đàn hàng hải ASEAN lần thứ 9 (AMF-9) chính thức khai mạc tại trung tâm thành phố Đà Nẵng vào ngày 5/12, với sự tham gia của hơn 50 đại diện từ tất cả 10 quốc gia thành viên ASEAN và Ban thư ký ASEAN.

Phát biểu tại lễ khai mạc, Vụ trưởng Vụ ASEAN của Bộ Ngoại giao Vũ Hồ cho biết, hợp tác trên biển đã đạt được ý nghĩa và hiện là ưu tiên hàng đầu của các nước thành viên ASEAN và các đối tác hợp tác của họ.

Sự kiện này sẽ cải thiện sự phối hợp của cứu trợ nhân đạo và ứng phó thảm họa, đồng thời sẽ thảo luận về cách quản lý và bảo vệ hệ sinh thái biển, đa dạng sinh học và nguồn lợi thủy sản, và tăng cường hợp tác liên quan đến các ngành thủy sản của các quốc gia thành viên, ông lưu ý.

Báo *Tuổi Trẻ* ngày 6/12 cho biết thêm, nhiều đại biểu tiếp tục bày tỏ quan ngại về những diễn biến phức tạp ở Biển Đông, nhất là tình trạng quân sự hóa các thực thể địa lý, vi phạm luật pháp quốc tế, cản trở các nước ven biển khai thác tài nguyên tại các vùng biển của mình theo quy định của Công ước LHQ về Luật biển (UNCLOS) 1982, gây xói mòn lòng tin và làm gia tăng căng thẳng.

Đọc thêm

Nhân dân 5/12: 9th ASEAN Marine Forum opens in Da Nang

Báo Tuổi Trẻ 6/12: Đại biểu nhiều nước lo ngại về tình hình phức tạp tại Biển Đông; Trung Quốc, Mỹ, Nhật dự Diễn đàn biển ASEAN mở rộng lần thứ 7.

VII - HOẠT ĐỘNG CỦA MỸ LIÊN QUAN ĐẾN CHIẾN LƯỢC ẤN ĐỘ - THÁI BÌNH DƯƠNG

Quân đội Mỹ lần đầu tiên tập trận chung với tất cả các lực lượng quân đội Ấn Độ

Trang *Military* ngày 1/12 cho hay, một cột mốc mới trong mối quan hệ đối tác đang phát triển giữa Hoa Kỳ và Ấn Độ đã đạt được khi gần 2.000 binh sĩ từ hai nước hoàn thành một cuộc tập trận quân sự ở Vịnh Bengal.

Đây là lần đầu tiên tất cả các lực lượng quân đội của Ấn Độ, bao gồm lục quân, hải quân và không quân, tham gia một cuộc tập trận với quân đội Hoa Kỳ. Hai nước đã ký một thỏa thuận quốc phòng vào năm ngoái.

Các nhà lãnh đạo quân sự và các chuyên gia quốc phòng đã nhấn mạnh tầm quan trọng của mối quan hệ đối tác mạnh mẽ giữa Mỹ và Ấn Độ khi ảnh hưởng của Trung Quốc tại khu vực châu Á - Thái Bình Dương ngày càng mở rộng.

Đọc thêm:

Military 1/12: US Military Makes Bold Statement in First-of-its-Kind Exercise with India

Mỹ bắt đầu thúc đẩy mạnh mẽ tầm nhìn Ấn Độ-Thái Bình Dương

Tờ *Inquirer* hôm 1/12 cho hay, Mỹ bắt đầu thúc đẩy mạnh mẽ việc thực hiện tầm nhìn Ấn Độ-Thái Bình Dương, với nhiều hoạt động cụ thể hơn, ví dụ như hỗ trợ các doanh nghiệp tư nhân của Mỹ đầu tư vào khu vực. Song song đó, Hoa Kỳ cũng đã cơ cấu lại các tổ chức của mình để thúc đẩy tầm nhìn Ấn Độ-Thái Bình Dương.

Trong quá trình thúc đẩy chiến lược Ấn Độ-Thái Bình Dương, Mỹ vẫn còn phải xem mức độ phức tạp của mối quan hệ giữa các siêu cường và tất cả các quốc gia trong khu vực sẽ phát triển như thế nào.

Đọc thêm:

Inquirer 1/12: US starts to push hard on its Indo-Pacific vision

Các nỗ lực ngoại giao Ấn Độ - Thái Bình Dương của Hoa Kỳ xoay quanh FONOPS và các nhiệm vụ nhân đạo

USNI ngày 4/12 dẫn lời ông David Stillwell, trợ lý Bộ trưởng Ngoại giao Mỹ hiện tại về các vấn đề Đông Á và Thái Bình Dương, cho biết các nỗ lực của Mỹ trong việc tăng cường tự do hải hành của Hải quân Hoa Kỳ ở Biển Đông là để gửi một thông điệp rõ ràng tới Trung Quốc và các quốc gia khác trong khu vực.

“Cam kết lâu dài của Hoa Kỳ đối với Ấn Độ-Thái Bình Dương được thể hiện với các đồng minh và đối tác trong khu vực thông qua các hoạt động tự do hàng hải (FONOPs) và các phản ứng nhân đạo đối với các thảm họa tự nhiên, như hỗ trợ quân sự của Hoa Kỳ cho Philippines sau cơn bão Kammuri”, ông Stillwell nói hôm 2/12 tại Viện Brookings.

“Hoa Kỳ không xem tương tác với các đối tác trong khu vực hoặc thậm chí với các đối thủ như Trung Quốc như một trò chơi có tổng bằng 0”, ông Stillwell nói. “Washington hoan nghênh “đa nguyên” trong khu vực. Đây có nghĩa là sự đa dạng, cởi mở, nơi mà các quốc gia có thể tự do”.

Ông Stillwell còn cho biết thêm: "Giới chức Hoa Kỳ đã từ chối gã khổng lồ viễn thông Trung Quốc Huawei làm nhà cung cấp cho mạng 5G. Hoa Kỳ đang kêu gọi các quốc gia khác cũng tránh xa công ty này. Chúng tôi muốn chia sẻ thông tin trên các hệ thống mà chúng tôi biết là an toàn".

Đọc toàn văn phát biểu của ông David Stillwell tại đây.

Đọc thêm:

South China Morning Post 3/12: US vision for global order is vastly different to China's, Trump administration official says

USNI 4/12: U.S. Indo-Pacific Diplomacy Efforts Hinge On FONOPS, Humanitarian Missions

Tướng Mỹ: Không quân Hoa Kỳ thường xuyên hoạt động ở Biển Đông

Tờ *Vnexpress* ngày 7/12 dẫn lời một tướng Mỹ nói rằng Không quân Thái Bình Dương Hoa Kỳ (PACAF) vẫn hoạt động thường xuyên ở khu vực Biển Đông trong nhiều năm nay, nhưng không loan báo rộng rãi trên truyền thông. Trên thực tế, Không quân Hoa Kỳ cũng hoạt động với tần suất tương tự như hoạt động tự do hải hành của Hải quân Hoa Kỳ,

"Chúng tôi đã bay trong và xung quanh Biển Đông trong khoảng 15 năm qua, và tôi có thể sẽ nói với bạn rằng chúng tôi đã thực hiện một số gần đây như tuần này", Tướng Charles Q. Brown, Jr., chỉ huy PACAF, cho biết qua điện thoại sau khi kết thúc Hội nghị chuyên đề hàng không Thái Bình Dương 2019 tại Căn cứ chung Pearl Harbor-Hickam ở Hawaii vào hôm 6-12.

Đọc thêm:

Vnexpress 7/12: US Air Force regularly active in South China Sea: US General

Người đứng đầu Lầu Năm Góc Hoa Kỳ muốn tái phân bổ lực lượng tới Ấn Độ-Thái Bình Dương

Tờ *Bloomberg* ngày 8/12 cho hay, Người đứng đầu Lầu Năm Góc muốn ưu tiên triển khai lực lượng Mỹ đến khu vực châu Á-Thái Bình Dương từ các khu vực khác, bao gồm Afghanistan, để đối đầu với một cuộc cạnh tranh quân sự đang gia tăng với Trung Quốc.

"Những gì tôi muốn làm là tái phân bổ lực lượng cho Bộ Tư lệnh Ấn Độ-Thái Bình Dương", Bộ trưởng Quốc phòng Mark Esper cho biết hôm 7/12 tại Diễn đàn Quốc phòng Reagan khi được hỏi về việc cắt giảm quân đội ở Afghanistan.

“Đây là mặt trận ưu tiên của tôi”, ông Esper nói. “Tôi không chỉ nhìn vào Afghanistan, mà là tất cả những nơi mà tôi có thể giải phóng quân đội để mang họ về nhà hoặc kiềm hãm đối thủ cạnh tranh Trung Quốc, để trấn an các đồng minh của chúng tôi và tiến hành tập trận và huấn luyện”.

Theo đó, chiến lược của Bộ Quốc phòng đã chuyển sang đối đầu với Trung Quốc và Nga, là những thách thức chính, thay thế cuộc chiến chống khủng bố.

Đọc thêm:

Bloomberg 8/12: U.S. Pentagon Chief Wants to Reallocate Forces to Indo-Pacific

VIII - QUAN HỆ MỸ - TRUNG

So kè với Trung Quốc: Hải quân Mỹ đặt hàng tàu ngầm trị giá 22 tỷ USD

Đài *CNN* ngày 3/12 cho hay, Hải quân Mỹ hôm 2/12 đã ký hợp đồng đóng tàu đắt nhất từ trước đến nay, trị giá hơn 22,2 tỷ USD.

Thỏa thuận "đánh dấu phản ứng mới nhất của Hải quân Hoa Kỳ đối với sức mạnh quân sự đang gia tăng và các hành động gây hấn của Trung Quốc ở Tây Thái Bình Dương", ông Carl Schuster, cựu giám đốc điều hành tại Trung tâm Tình báo chung của Bộ Tư lệnh Thái Bình Dương Hoa Kỳ, cho biết.

"Hải quân Trung Quốc đang ngày càng tốt hơn nên Hải quân Hoa Kỳ phải trang bị hiện đại hơn", ông Schuster nói. "[Việc trang bị thêm khí tài] không làm cho Trung Quốc trở thành kẻ thù, nhưng hành động của Trung Quốc thật đáng chú ý".

Đọc thêm:

CNN 3/12: Keeping up with China: US Navy orders $22 billion worth of submarines

Hải quân Hoa Kỳ được người Đài Loan chào đón sau khi Bắc Kinh cấm các chuyến thăm đến cảng Hong Kong

Tờ *South China Morning Post* ngày 3/12 đưa tin, khi Bắc Kinh quyết định đình chỉ các cuộc gọi cảng quân sự của Hoa Kỳ tại Hong Kong, nhiều ý kiến cho rằng người Mỹ sẽ được chào đón đến Đài Loan để thay thế.

Mặc dù Hoa Kỳ khó có thể mạo hiểm chọc giận Bắc Kinh hơn nữa bằng cách gửi tàu chiến cập cảng hòn đảo tự trị này, nhiều người Đài Loan cho biết thành phố cảng phía nam thành phố Cao Hùng sẽ giành chiến thắng lớn nếu người Mỹ quyết định ghé thăm.

Quân đội Hoa Kỳ chưa bao giờ thực hiện một cuộc thăm cảng chính thức tới Đài Loan, trong khi Bắc Kinh phản đối tất cả các hình thức trao đổi quân sự giữa Washington và Đài Bắc.

Đọc thêm:

South China Morning Post 3/12: US Navy 'invited' to go to Taiwan and 'have fun' after Beijing bans port visits to Hong Kong

Điện đàm giữa Tham mưu trưởng Liên quân Mỹ và Trung Quốc

Ngày 3/12, Phát ngôn viên của Hội đồng Tham mưu trưởng liên quân Mỹ cung cấp thông tin về cuộc điện đàm giữa Tham mưu trưởng Liên quân Mỹ và Trung Quốc như sau:

"Chủ tịch Hội đồng Tham mưu trưởng Liên quân, Tướng Mark A. Milley đã nói chuyện với tướng Li Zuocheng, Tham mưu trưởng Bộ Tham mưu Quân đội Giải phóng Nhân dân Trung Quốc, qua điện thoại hôm nay.

Cuộc điện đàm giữa hai nhà lãnh đạo đã tạo cơ hội thảo luận về việc xây dựng mối quan hệ quốc phòng mang tính xây dựng, hướng đến kết quả.

Hai nhà lãnh đạo quân sự đều đồng ý về giá trị của một cuộc đối thoại hữu ích, quản lý hiệu quả sự khác biệt và hợp tác trên các lĩnh vực chung."

Đọc thêm:

Joint Chiefs of Staff 3/12: Readout of Chairman of the Joint Chiefs of Staff Gen. Milley's Phone Call with People's Liberation Army of China Chief of the Joint Staff Department Gen. Li Zuocheng

Peru và Mỹ gần ký thỏa thuận ký kết để chống lại ảnh hưởng của Trung Quốc trong khu vực

Hãng tin *Reuters* ngày 6/12 cho hay, Peru và Washington đang trong giai đoạn đàm phán cuối cùng về thỏa thuận thúc đẩy đầu tư của Mỹ vào quốc gia Nam Mỹ này như một phần trong sáng kiến của Mỹ nhằm chống lại ảnh hưởng của Trung Quốc trong khu vực, một nhà ngoại giao Peru cho biết.

Hoa Kỳ đã đưa ra sáng kiến "Tăng trưởng ở Châu Mỹ" thúc đẩy đầu tư của khu vực tư nhân vào năng lượng và cơ sở hạ tầng ở Mỹ Latinh vào năm 2018 sau khi Trung Quốc mời các nước trong khu vực tham gia Sáng kiến Vành đai và Con đường toàn cầu (BRI).

Cho đến nay, Hoa Kỳ đã ký các biên bản ghi nhớ trong khuôn khổ Tăng trưởng ở Châu Mỹ với Argentina, Chile, Jamaica và Panama. Trong đó, Chile, Jamaica, Panama và Peru cũng đã ký thỏa thuận với Trung Quốc để tham gia BRI.

Đọc thêm:

Reuters 6/12: Peru and U.S. close to signing deal to counter Chinese influence in region: diplomat

Chiến tranh Lạnh mới với Trung Quốc đã bắt đầu?

Theo bình luận của Niall Ferguson trên *The New York Times* ngày 2/12, các nhà sử học trong tương lai sẽ nói rằng Chiến tranh lạnh giữa Mỹ và Trung Quốc đã bắt đầu vào năm 2019.

Tuy nhiên, Ferguson cho rằng, Trung Quốc ngày nay đặt ra một thách thức kinh tế lớn hơn Liên Xô. Trung Quốc đã vượt qua Mỹ ít nhất một khía cạnh kể từ năm 2014: GDP dựa trên sức mua ngang giá. Liên Xô không bao giờ có thể dựa vào tài nguyên của một khu vực tư nhân năng động. Nhưng Trung Quốc thì có thể. Ở một số thị trường - đặc biệt là công nghệ tài chính - Trung Quốc đã đi trước Hoa Kỳ.

Ferguson cũng lưu ý rằng, Hiệp ước Bắc Đại Tây Dương đã được ký 70 năm trước để chống lại tham vọng của Liên Xô; nhưng hiện nay không có gì tương tự sẽ được thiết lập để kìm hãm Trung Quốc.

Tuy nhiên Melvyn P. Leffler trên *The Atlantic* ngày 2/12 cho rằng gọi cuộc đối đầu giữa Mỹ và Trung Quốc là Chiến tranh lạnh là sai lầm sâu sắc. Chiến tranh Lạnh xảy ra không chỉ đơn giản vì có hai siêu cường trên thế giới, mà vì những hoàn cảnh cụ thể đối đầu với Hoa Kỳ sau năm 1945. Trung Quốc không giống như Liên Xô. Mô hình chiến tranh lạnh giữa Mỹ và Liên Xô sẽ không lặp lại.

Bối cảnh lịch sử ngày nay cùng với cơ cấu quyền lực trên trường quốc tế và sự hấp dẫn về ý thức hệ của chế độ đối thủ đều là hoàn toàn khác nhau. Trong hoàn cảnh này, các chính sách thời kỳ Chiến tranh Lạnh bắt đầu với chiến lược ngăn chặn được áp dụng vào cuối những năm 1940, không chỉ không cần thiết, mà còn có khả năng xúc tác cho một vòng xoáy hủy diệt căng thẳng sẽ khiến thế giới trở thành một nơi nguy hiểm hơn.

Đọc thêm:

Niall Ferguson: The New Cold War? It's With China, and It Has Already Begun

Melvyn P. Leffler: China Isn't the Soviet Union. Confusing the Two Is Dangerous.

IX. QUAN ĐIỂM CÁC NƯỚC VỀ TRUNG QUỐC

Thách thức Trung Quốc ngày càng tăng, nhưng NATO không muốn có một kẻ thù mới

Đài *CNBC* ngày 2/12 dẫn lời Tổng thư ký NATO Keith Stoltenberg cho biết liên minh cần phải giải quyết những thách thức và cơ hội do Trung Quốc ngày càng hùng mạnh đặt ra, nhưng nói thêm rằng tổ chức quốc phòng 29 thành viên của ông không muốn biến Bắc Kinh thành kẻ thù.

"Những gì chúng ta thấy là sức mạnh đang lên của Trung Quốc đang làm thay đổi cán cân quyền lực toàn cầu và sự trỗi dậy của Trung Quốc - sự gia tăng kinh tế, sự gia tăng quân sự - mang đến một số cơ hội nhưng cũng có một số thách thức nghiêm trọng", Tổng thư ký NATO nói.

"Sẽ không có chuyện NATO tới Biển Đông nhưng chúng ta phải giải quyết một thực tế là Trung Quốc đang đến gần chúng ta hơn, đầu tư mạnh vào cơ sở hạ tầng", ông Stoltenberg nói. "Chúng ta thấy họ ở Châu Phi, chúng ta thấy họ ở Bắc Cực, chúng ta thấy họ ở không gian ảo và Trung Quốc hiện có ngân sách quốc phòng lớn thứ hai trên thế giới".

Tờ *Defense News* ngày 5/12 cho biết thêm, Tổng thư ký NATO sẽ cố gắng đưa Trung Quốc vào một chế độ kiểm soát vũ khí quốc tế.

"Chúng tôi đã bắt đầu giải quyết làm thế nào chúng ta có thể đưa Trung Quốc vào các thỏa thuận kiểm soát vũ khí có liên quan trong tương lai", ông Keith Stoltenberg cho hay.

Đọc thêm:

CNBC 2/12: China is 'coming closer' but we don't want a new adversary, NATO chief says

Defense News 5/12: NATO will try to push China on arms control

Tuyên bố Luân Đôn

Được đưa ra bởi lãnh đạo các nước tham dự Cuộc họp của Hội đồng Bắc Đại Tây Dương tại Luân Đôn 3-4 tháng 12 năm 2019, trong đó, quan điểm của NATO về Trung Quốc như sau:

"Chúng tôi nhận thấy rằng Trung Quốc ảnh hưởng ngày càng tăng và các chính sách quốc tế đưa ra cả cơ hội và thách thức mà chúng tôi cần phải giải quyết cùng nhau như một Liên minh."

Đọc toàn văn tuyên bố tại đây.

Bộ trưởng Quốc phòng Nhật Bản: Quản lý một môi trường an ninh ngày càng không chắc chắn

Tờ *Defense News* ngày 3/12 dẫn quan điểm của Bộ trưởng Quốc phòng Nhật Bản cho biết, môi trường an ninh xung quanh Nhật Bản đang trở nên không chắc chắn với tốc độ nhanh đáng kể. Một số quốc gia hùng mạnh đang tìm cách định hình trật tự toàn cầu hoặc khu vực để mở rộng ảnh hưởng. Có rất nhiều điều để nói về vấn đề an ninh, trong đó có hai chủ đề có ý nghĩa đối với an ninh quốc gia của Nhật Bản. Đó là Trung Quốc và Triều Tiên.

Về Trung Quốc, không thể phủ nhận rằng Trung Quốc sẽ xây dựng lực lượng quân đội tầm cỡ thế giới vào giữa thế kỷ 21, như nước này tuyên bố. Trung Quốc đã tăng ngân sách quốc phòng khoảng 48 lần trong ba thập kỷ qua, trong khi ngân sách quốc phòng của Mỹ đã tăng gấp đôi trong cùng thời kỳ. Ngân sách của Trung Quốc lớn hơn khoảng bốn lần so với Nhật Bản và được cho là chỉ đứng sau ngân sách Hoa Kỳ, nhưng Bắc Kinh đã không giải thích được ý định, chiến lược và mục tiêu của mình. Sự thiếu minh bạch là nổi bật. Số tiền ngân sách quốc phòng do Trung Quốc công bố được coi là chỉ là một phần nổi của tảng băng trôi, và chi tiêu quân sự thực sự của nó là không rõ ràng.

Đọc thêm:

Defense News 3/12: Japan defense minister: Managing an increasingly uncertain security environment

Cơ quan chống tham nhũng Indonesia cảnh báo nguy cơ đầu tư của Trung Quốc

Tờ *Bloomberg* ngày 4/12 cho hay, Cơ quan chống tham nhũng Indonesia đã cảnh báo về những rủi ro khi làm ăn với các công ty Trung Quốc, đồng thời gây lo ngại về những nỗ lực của Bắc Kinh để gây ảnh hưởng kinh tế ở quốc gia Đông Nam Á này.

Ông Laode Muhammad Syarif cho biết trong một cuộc phỏng vấn, "chúng tôi đang khuyên chính phủ nên cẩn thận hơn với khoản đầu tư từ Trung Quốc. Họ đang làm điều đó như một phần trong công việc kinh doanh của họ, cố gắng mở rộng ảnh hưởng kinh tế của họ, vì vậy đó là lý do tại sao chúng tôi phải rất, rất cẩn thận", ông nói.

Đọc thêm:

Bloomberg 4/12: Indonesian Anti-Graft Agency Warns of Risk of Chinese Investment

Bộ trưởng Ngoại giao Malaysia nói về sự cạnh tranh quyền lực nước lớn

Trong chuyến đi tới Sydney tuần trước, Bộ trưởng ngoại giao Malaysia Saifuddin Abdullah đã có một cuộc trả lời phỏng vấn của Ben Bland, Giám đốc Dự án Đông Nam Á tại Viện

Lowy, trong đó ông thảo luận về chính sách đối ngoại của Malaysia, tác động của căng thẳng Hoa Kỳ - Trung Quốc đối với tương lai của ASEAN, ý nghĩa của Ấn Độ-Thái Bình Dương.

Theo quan điểm của Bộ trưởng Ngoại giao Malaysia, cả hai nước Trung Quốc và Mỹ đều đang có quá nhiều hoạt động ở Biển Đông và Malaysia không cảm thấy hài lòng, cho rằng điều này sẽ không có ích.

Xem toàn văn bài phỏng vấn tại In conversation: Malaysia's Foreign Minister on great power rivalry

Tỉ lệ người có cái nhìn tiêu cực về Trung Quốc và Tập Cận Bình tăng

Báo *Tuổi trẻ* ngày 6/12 cho hay, Trong khi nhìn nhận tích cực về nền kinh tế ngày một lớn của Trung Quốc, người dân trên thế giới lại xem sức mạnh của chính quyền Bắc Kinh và cụ thể là Chủ tịch Tập Cận Bình là mối đe dọa, theo khảo sát công bố ngày 5/11.

Trung tâm Nghiên cứu Pew khảo sát gần 39.000 người tại 34 quốc gia trên toàn cầu. Kết quả cho thấy thế giới có cái nhìn đặc biệt tiêu cực về ông Tập. Chỉ 29% người trả lời cho biết họ tin tưởng ông sẽ làm điều đúng đắn.

Đọc thêm:

Báo Tuổi trẻ 6/12: Tỉ lệ người có cái nhìn tiêu cực về Trung Quốc và Tập Cận Bình tăng

X - QUAN HỆ NGA - TRUNG QUỐC

Tập Cận Bình và Putin chứng kiến lễ ra mắt đường ống khí đốt tự nhiên phía đông Trung Quốc-Nga

Tân Hoa Xã đưa tin, Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình đã có cuộc hội đàm trực tuyến với người đồng cấp Nga Vladimir Putin vào chiều hôm 2/12, hai nguyên thủ quốc gia cùng chứng kiến lễ ra mắt đường ống dẫn khí đốt tự nhiên phía đông Trung Quốc-Nga.

Đọc thêm:

Tân Hoa Xã 2/12: Xi, Putin witness launching ceremony of China-Russia east-route natural gas pipeline

Tập Cận Bình nhấn mạnh sự hỗ trợ chiến lược giữa Trung Quốc, Nga

Theo *Tân Hoa Xã* ngày 2/12, Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình đã đưa ra phát biểu rằng Trung Quốc và Nga nên sát cánh hơn, luôn là đối tác chiến lược chân thành và đáng tin cậy, và hỗ trợ chiến lược mạnh mẽ và vững chắc cho nhau trong bối cảnh quốc tế phức tạp và đầy biến động.

Ông Tập đã đưa ra nhận xét trên khi gặp Thư ký Hội đồng Bảo an Nga Nikolai Patrushev tại Đại lễ đường Nhân dân ở Bắc Kinh.

"Tôi tin chắc rằng sẽ không có lực lượng nào ngăn cản người dân và quốc gia Trung Quốc tiến lên phía trước," ông Tập nói đồng thời bày tỏ niềm tin rằng người dân Nga sẽ không bị ảnh hưởng bởi sự can thiệp từ bên ngoài và họ sẽ tiếp tục đi theo con đường phát triển của chính mình.

Đáp lại, theo báo *Nhân dân* của Trung Quốc, ông Patrushev nói rằng Nga và Trung Quốc là đối tác hợp tác chiến lược toàn diện. Hiện tại, hợp tác trong nhiều lĩnh vực giữa hai nước đã đạt đến một mức độ cao chưa từng thấy. Mối quan hệ Nga-Trung Quốc không thể lung lay. Một loạt các chính sách hiện nay mà Hoa Kỳ theo đuổi không chỉ làm tổn hại lợi ích của Nga và Trung Quốc, mà còn có tác động tiêu cực đến toàn bộ hệ thống và trật tự quốc tế. Hai bên cần tiếp tục phối hợp chặt chẽ để duy trì chủ quyền và an ninh tương ứng của Nga và Trung Quốc, duy trì ổn định chiến lược quốc tế, thúc đẩy đa quốc gia và dân chủ hóa quan hệ quốc tế, và duy trì trật tự quốc tế.

Đọc thêm:

Tân Hoa Xã 2/12: Xi stresses strong strategic support between China, Russia

Nhân dân mạng: 习近平会见俄罗斯联邦安全会议秘书帕特鲁舍夫

Trung Quốc kêu gọi tăng cường ngoại giao nhân dân Nga và Trung Quốc

“Tình hình quốc tế phức tạp hiện nay đưa ra các yêu cầu mới cho Trung Quốc và Nga để hỗ trợ thêm cho nhau để nhận ra sự phát triển chung”, đó là phát biểu của Ngoại trưởng Trung Quốc Vương Nghị khi gặp gỡ những đại biểu trong phiên họp toàn thể lần thứ 12 của Ủy ban Hữu nghị vì Hòa bình và Phát triển Trung Quốc-Nga (CRFCPD), được tổ chức hôm 5/12 tại Bắc Kinh, theo *Tân Hoa Xã*.

Ông Vương cũng cho biết CRFCPD là một cơ chế quan trọng của ngoại giao nhân dân giữa hai nước.

Đọc thêm:

Tân Hoa Xã 5/12: Chinese VP calls for enhancing people-to-people exchanges with Russia

XI - PHÂN TÍCH - BÌNH LUẬN

Sự cạnh tranh giữa Mỹ và Trung Quốc làm khó Việt Nam

David Hutt trên *Asia Times* ngày 4/12 cho rằng, Hà Nội đang ngày càng khó đạt được sự cân bằng giữa các siêu cường là đối thủ của nhau.

Bài viết đưa ra những bình luận về những nguy cơ mà Việt Nam e rằng sẽ gặp phải nếu nghiêng về một bên. Hiện tại, Việt Nam vẫn đang cố gắng giữ cân bằng trong mối quan hệ đối với cả hai siêu cường. Tuy nhiên, trong tương lai gần, có thể Việt Nam sẽ buộc phải chọn một bên trong hai siêu cường.

Đọc thêm:

David Hutt, US, China rivalry puts Vietnam in a no-win bind

Ghi chú một số con số về quốc phòng đã bị sai:

Indo Pacific News chỉ ra một lỗi số liệu trong bài viết trên. Ngân sách quốc phòng của Việt Nam năm 2018 là 5,8 tỷ USD theo sách trắng quốc phòng vừa được công bố, chứ không phải là "3,3 tỷ USD" như trong bài báo viết. Còn ngân sách quốc phòng Trung Quốc năm 2018 là 175 tỷ USD.

Việt Nam đối đầu với Trung Quốc ở Biển Đông

Trên *East Asia Forum,* Đỗ Thanh Hải có bài viết phân tích tính nghiêm trọng của vụ Hải Dương Địa Chất 8 cùng các hải cảnh xâm phạm vùng đặc quyền kinh tế của Việt Nam dựa trên số liệu từ Dự án Đại Sự Ký Biển Đông và AMTI. Bài viết cũng cho biết cách thức Việt Nam đối mặt với Trung Quốc, cũng như những giải pháp mà Việt Nam đã từng đem ra thảo luận, theo một hướng đi mà theo tác giả, "thận trọng nhưng kiên quyết bảo vệ quyền và lợi ích chính đáng của mình."

"Bóng" đang ở chân của Trung Quốc để thể hiện mình là một cường quốc có trách nhiệm, tác giả kết luận.

Đọc thêm:

Đỗ Thanh Hải: Vietnam confronts China in the South China Sea

Những hệ luỵ khi kinh tế phụ thuộc Trung Quốc

Báo *Thanh niên* ngày 7/12 dẫn lời Bộ Giao thông vận tải cho biết việc Trung Quốc hạ đặt giàn khoan HD 981 trong thềm lục địa của Việt Nam đầu tháng 5/2014 ảnh hưởng trực tiếp đến quá trình thực hiện dự án đường sắt Cát Linh - Hà Đông do mất hơn 1 năm hạn chế các hoạn động xây dựng của tổng thầu.

Cùng dòng sự kiện, một nghiên cứu của Lê Thái Hà và cộng sự năm 2018 cũng cho thấy sự kiện HD-981 ảnh hưởng đáng kể và tiêu cực trong hầu hết các lĩnh vực phụ thuộc nhiều vào nền kinh tế của Trung Quốc, trong khi tác động đối với một số lĩnh vực khác là không đáng kể.

Đọc thêm:

Báo Thanh Niên 7/12: Đường sắt Cát Linh - Hà Đông châm tiến độ, đội vốn do giàn khoan HD981 của Trung Quốc

Thai-Ha Le et al. (2018) The Impact of the Hai Yang Shi You 981 Event on Vietnam's Stock Markets.pdf

XII - NGHIÊN CỨU TRUNG QUỐC

Minxin Pei (2019) Ideological Indoctrination Under Xi Jinping

The China Leadership Monitor

Có thể tải bài viết tại đây.

Bài nghiên cứu cho rằng, Đảng Cộng sản Trung Quốc dưới sự lãnh đạo của Tập Cận Bình đã đưa ra một chương trình truyền bá ý thức hệ bền vững và toàn diện nhất trong thời kỳ hậu Mao. Bằng cách ban hành các quy tắc mới và sửa đổi những quy tắc cũ về giáo dục tư tưởng trong Đảng, công tác tuyên truyền, giáo dục và giáo dục lòng yêu nước, Đảng dường như tìm cách sử dụng sự truyền bá ý thức hệ để củng cố quyền lực cá nhân của Tập Cận Bình, đòi hỏi sự trung thành chính trị nghiêm ngặt từ các quan chức, thắt chặt kiểm soát trên các phương tiện truyền thông đại chúng và trong các trường đại học, và huy động sự ủng hộ quốc gia từ công chúng.

Bài nghiên cứu cũng lưu ý rằng, mặc dù chương trình đang được thực hiện thông qua các biện pháp hành chính, sự phụ thuộc vào sự cưỡng bách và khuyến khích vật chất là thách thức mà Đảng phải đối mặt để thực hiện truyền bá ý thức hệ trong một xã hội mang tính vật chất cao. Điều này phản ánh sự bất an của chế độ về sự xói mòn của các công chức, cam kết ý thức hệ và lòng trung thành chính trị.

Conor M. Kennedy (2019) Civil Transport in PLA Power Projection

CMSI maritime reports

Có thể tải bài viết tại đây.

Tác giả cho rằng, quân đội Trung Quốc có những mục tiêu đầy tham vọng cho khả năng trình diễn sức mạnh của nó. Ngoài việc chuẩn bị cho khả năng sử dụng vũ lực để giải quyết các yêu sách lãnh thổ của Bắc Kinh ở Đông Á, họ còn có trách nhiệm bảo vệ Trung Quốc mở rộng lợi ích ở nước ngoài. Để đáp ứng những nhu cầu này, quân đội Trung Quốc đang xây dựng các khả năng hỗ trợ hậu cần như căn cứ hải quân lớn và máy bay vận tải và cũng đang chuyển sang sử dụng các doanh nghiệp dân sự để cung cấp cho nhu cầu vận tải của mình.

XIII - NGHIÊN CỨU CỦA CÁC HỌC GIẢ TRUNG QUỐC

Jingxi Li *et al.* (2019), Current distribution characteristics of trace elements in the coral-reef systems of Xisha Islands, China

Marine Pollution Bulletin, https://doi.org/10.1016/j.marpolbul.2019.110737

Nhóm các nhà khoa học Trung Quốc đã nghiên cứu về các đặc điểm phân bố, mối tương quan và khả dụng sinh học của 14 nguyên tố vi lượng trong các loài cá và san hô khác nhau được thu thập từ các hệ thống rạn san hô tại quần đảo Hoàng Sa. Tất cả các yếu tố được phát hiện được đo bằng phương pháp quang phổ khối plasma kết hợp cảm ứng sau khi tiền xử lý bằng phương pháp tiêu hóa vi sóng. Các đặc điểm phân bố của các nguyên tố vi lượng trong cá và san hô thể hiện mối tương quan đáng kể ở các đảo san hô ở Hoàng Sa với Trường Sa.

Liu Yupeng *et al.* (2019) Eco-environmental zoning characteristics of the U-shaped sea frontier in the South China Sea

[J]. Acta Marine Sinica, 2019, 41 (2): 14-30

Có thể tải bài báo tại đây.

Nhóm các nhà khoa học Trung Quốc cho rằng, biên giới hình chữ U trên Biển Đông (được gọi là đường chữ U) là ranh giới quốc gia ở Biển Đông. Nghiên cứu này phân tích dữ liệu viễn thám vệ tinh và dữ liệu GIS, nghiên cứu một cách có hệ thống địa hình độ sâu nước và các yếu tố sinh thái môi trường của vùng biển hình chữ U của Biển Đông.

XIV - SÁCH MỚI XUẤT BẢN

Lưu ý: mục này chỉ có ý nghĩa thông báo những cuốn sách mới được xuất bản về những chủ đề quan trọng gián tiếp hoặc trực tiếp liên quan đến Biển Đông, không phản ánh sự hay/dở của nội dung cuốn sách.

Alfredo C. Robles (2020) Endangered Species and Fragile Ecosystems in the South China Sea

De La Salle University Publishing House, ISBN 978-981-13-9812-4, ISBN 978-981-13-9813-1 (eBook). Tải sách về tại đây.

Trong sách này, Alfredo C. Robles đã phân tích về những vấn đề hệ sinh thái biển lớn bị khai thác quá mức; các sự cố đánh cá và các hoạt động xây dựng của Trung Quốc ở Biển Đông trong mối quan hệ Trung Quốc của Philippines; Khung pháp lý về bảo vệ môi trường biển, có liên hệ đến Phán quyết Trọng tài Biển Đông.

Day, J., Dudley *et al.* (eds.) (2019) Guidelines for applying the IUCN protected area management categories to marine protected areas

Second edition. Gland. Switzerland: IUCN

Có thể tải về tại đây.

Đây là một phiên bản hướng dẫn bổ sung về việc áp dụng các quy định của IUCN đối với khu bảo tồn biển. Phiên bản hướng dẫn này đã bắt đầu tại một cuộc họp được tổ chức bởi Quỹ tín thác từ thiện Pew ở Washington, vào tháng 1 năm 2018.

Bài viết có sự hỗ trợ và biên tập của các thành viên Dự án Đại Sự Ký Biển Đông.

Dự án Đại Sự Ký Biển Đông

Digitally signed by Dự án Đại Sự Ký Biển Đông
Date: 2019.12.10 15:18:18 +07'00'